

24^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ε.Ε.Κ.Π.Π.Υ
14-16 Σεπτεμβρίου 2012, Καρπενήσι

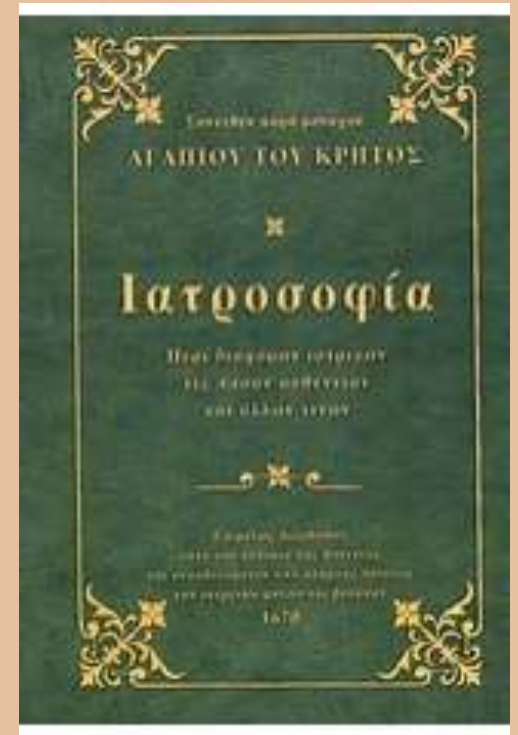
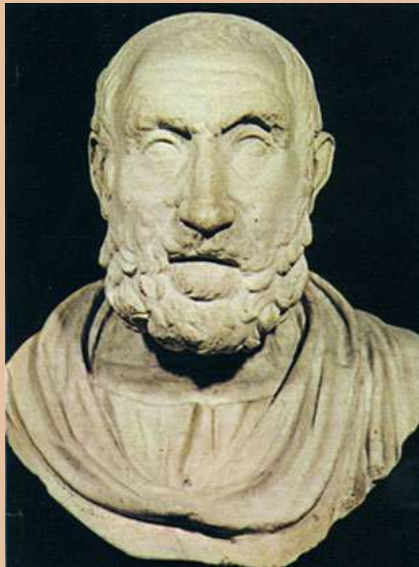
Το παιδί στην Ελληνική λαϊκή ιατρική

Δ. Μανδελενάκη, Α. Κουσούλης

Εργαστήριο Υγιεινής, Επιδημιολογίας και Ιατρικής
Στατιστικής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών

Λαϊκή Ιατρική

- Εφαρμογή πανάρχαιων πρακτικών γνώσεων
- Πηγές:
 - Προφορική παράδοση
 - Γιατροσόφια

Η γέννηση

✧ Το «αφαλοκόψιμο»

✧ Η ανάληψη του νεογνού

«Ακόμα δεν τον είδαμε, Γιάννη τον εβαφτίσαμε»

Η γέννηση

- Το λουτρό ή κολυμπίδια (με νερό, κρασί, φύλλα μυρτιάς και αργότερα σαπούνι)
- Το «αλάτισμα»: αντισηψία του δέρματος
- Άλλες τοπικές συνήθειες:
 - χάραγμα, ποτίσματα, αφαίρεση βλεννών, αντισηψία ματιών (με λεμόνι)
- Σπαργάνωμα ή φάσκιωμα – Κουτελίτης
«Ακόμα δεν βγήκε από τα σπάργανα»

Διατροφή του παιδιού

- Θηλασμός – «απόκομμα»
- *Μασημένη τροφή*

Το θωπευτικό περιβάλλον

Νικόλαος Γύζης (1842-1901)
«Η ψυχομάννα»

Γεώργιος Ιακωβίδης (1853-1932)
«Τα πρώτα βήματα»

Το θωπευτικό περιβάλλον

- Λέξεις, φράσεις, επιφωνήματα: «βλαστάρι μου»
«σγουροβασιλικέ μου», «αητέ μου»...
- Ταχταρίσματα
- Χαϊδευτικές κινήσεις
- Ύπνος – Νανουρίσματα

Παιδικές ασθένειες

- Αμυγδαλίτις (αμυγδαλές, λαιμά, πονόλαιμος, λαιμόπονος)
↳ Πίεση με το δάκτυλο, γαργάρες, «μαλαχτικά», εξορκισμοί
- Διάρροια (ευκοίλια, εντερικά, τσερλιό, κοιλιοδρόμι, κόψιμο, τερλεμές, τσιλαριτό)
↳ Κόψιμο γάλακτος, χαμομήλι, ρυζόνερο, τσάι, χυμός ροδιού, κυδώνι, μαραθόσπορος
- Ενούρηση
↳ μαλωμα, κοινοποίηση του προβλήματος, κυνήγι με αναμμένο χαρτί

Παιδικές ασθένειες

- Ευλογιά
↳ Αλοιφές, βότανα, διατροφή (τρόφιμα με σπειριά, γλυκά)
- Ηπατίτιδα (ίκτερος, χρυσή, λήχτουρας, σαραλίκι, κιτρινάδα)
↳ Κόψιμο της χρυσής, χάραγμα σταυρού, νερό με χρυσό φλουρί
«Έβγαλε τη χρυσή από το φόβο του» , «βλογιοκομμένος»
- Κοκκύτης (κοκορόβηχας, πετεινόβηχας, καρκανιάς, καρκαλοβηχας, κορακόβηχας, κακαρίστρα)
↳ Στις παραλίες να ανασάνουν ιώδιο

Δεισιδαιμονίες – Προλήψεις

- Το «μάτιασμα»
- Οι νεράιδες που κατατρέχουν τα παιδιά
- Η προστασία και οι τιμωρίες των Αγίων
- Οι εξορκισμοί
- Δαίμονες, βρυκόλακες, στρίγγλες

Ο Άγιος Συμεών ο Θεοδόχος

Σας ευχαριστώ πολύ!

